

Absinth

Historie

Kolébku absintu je švýcarské město Couvet v Traverském údolí. V druhé polovině 18. století se tu připravoval jako místní bylinná specialita. Nebýt napoleonských válek, asi by se nikdy nerozšířil tak, jak to známe z literatury. Napoleonovi muži si na svých dlouhých bojových cestách nosili povinně lahvinku absintu. Voják posilněný absinthem byl zbaven strachu ze smrti a ochotně se pouštěl i do největší bitevní vřavy. Koordinace jeho pohybů (a tedy jeho smrtonosnost) přitom nebyla oslabena: spíše naopak. Francouzští vojáci roznesli absinth po celé Evropě. I do Ruska, tam však jim nebyl nic platný. V Čechách, v Rakousku, v Německu, všude valem přibývalo vášnivých konzumentů absintu. Díky mohutným migračním vlnám si podmanil i Severní Ameriku. V některých zemích absinth doslova zamořil trh. Ve své historické podobě byl absinth poměrně návykový.

Konzumenti absintu

Absinth ale byl a stále ještě je nápojem kultovním, trochu tajemným, trochu nebezpečným, a proto tak přitažlivým pro určitý druh lidí. Dobové kresby, o kterých je zmínka v úvodu, ve skutečnosti nepřehánějí: absinth je opravdu nápojem těch, kteří mají co do činění se zoufalstvím. Někteří proto, že jsou příliš citliví, vznětliví, posedlí obrazotvorností, jiní pro neustálý stín chudoby a životního neúspěchu, který se nad nimi vznáší. Je to nápoj těch nejlepších a těch nejobožejších, nápoj génů i pitomců

Se zákazem ze dne na den zmizelo vyzvánění kyvadlových hodin kaváren, oznamujících "zelenou hodinu", čas mezi pátou a sedmou odpolední, kdy se u stolů scházeli pijáci absintu: malíři, básníci, dělnice, kurvy, dělníci... Už nebylo slyšet výkřiku zoufalců: "Číšníku, jedno vstupné do Charetonu!" (Chareton je francouzská obdoba Bohnic). Rok 1915 byl pro absinth rokem "úmrtím".

Následky nadměrné konzumace

Díky výrazné aromatickosti bylo absinth možno vyrábět i z nekvalitních surovin a snižovat tak jeho cenu. "I kdyby prodávali absinth za deset sous, vždycky bude levnější, než nějaké jídlo", říká karikatura z přelomu století. Špatná kvalita nápojů se pochopitelně projevila. Ve Francii se začal šířit tzv. **absintismus**, onemocnění náruživých pijáků, které se projevovalo podobně jako normální alkoholismus: třesem, svěděním, křečemi, ztíženým myšlením, klesáním inteligence, nespavostí, děsivými halucinacemi a epileptickými záchvaty.

Tažení proti absintu

Do toho vstoupily úctyhodné protialkoholní ligy, poukazující na škodlivost a neestetičnost pijáctví, hygienici a zdravotníci, trvající na tom, že absinth vyvolává epilepsii, schizofrenii a tuberkulózu.

To pochopitelně uším vinařů a whiskyářů a dalších -ařů znělo jako rajská hudba. Okamžitě se zapojili do tažení proti absintistům, což mělo za následek zákaz výroby a prodeje ve Francii, Spojených státech, Holandsku i ve Švýcarsku. Ušetřeny zůstaly některé státy střední Evropy.

Výroba

Tajemství výroby Absintu bývá zakrýváno různými legendami. Najdou se i výrobci, kteří výsledného efektu docilují vhodnou volbou chemických ingrediencí a jejich smíchání s vodou a lihem.

Absinth jako likér je vyráběn macerací, to znamená studenou cestou. Macerace bylin a koření namáčených do lihu trvá řadu dní. Základní složkou bylinné směsi je Pelyněk pravý, který je nejen zdrojem chuťových vlastností nápoje, ale také zdrojem obávaného Thujonu. Absinth patří do kategorie hořkých nápojů, které většinou obsahují vysoké procento alkoholu (konkrétně výše uvedené produkty 70%). Alkohol společně s neurotickou drogou "thujon" má u pijáka tohoto nápoje vyvolávat nevšední euforické stavy. Dnešní mnohými výrobci šizené Absinthy k těmto stavům pijáka těžko dovedou (pít 30%-ní Absinth je stejná blbost, jako souložit s pěti prezervativy najednou). Na výrobě se do značné míry podepsala i legislativa stvořená evropskými zákonodárci, která dala tomuto nápoji do vínku pouhých 10 mg Thujonu na litr.

Historie Absintu

Jak pít Absinth?

Poté, co renomovaní výrobci koňaku ve Francii začali vytvářet strašlivé receptury, podle nichž se koňak servíruje s ledem a příměsí limonád, mám jen jednu radu: "Ať si každý najde svůj oblíbený Absinth a pije si jej tak, jak uzná za vhodné." Tradiční konzumace Absintu je provázena rituálem, při kterém se nechá alkohol nasáknout do kostky cukru. Ta je položena na speciální lžičce nad sklenkou Absintu. Alkohol se zapálí, karamel stékající do sklenky se poté rozmíchá lžičkou do úplného rozpuštění. V tuto chvíli se historické prameny rozcházejí. Jedni preferují zalití sklenky vodou, až se vytvoří mléčný zákal, druzí jsou názoru, že se nápoj ihned po smíchání s cukrem pije na ex. Těžko říct, co je pravda. Jsou však známé kresby pijáků Absintu, kteří s tupým výrazem v obličeji civí do sklenice Absintu míchaného právě s vodou.

Absinth jako lék

Za účinnou látku je považován **pelyněk pravý**. Lékařské využití pelyňku - užívá se k odstranění střevních parazitů, při nechutenství a zánětech žaludku. V čínské medicíně se tzv. sladký pelyněk předepisuje k léčbě letních nachlazení, malárie a chronické střevní úplavice. Aplikuje se také (zevně) při svrabu, abscesech a některých očních onemocněních.

Otrava - po požití 15 g pelyňkové silice se dostavuje nevolnost, trismus, křeče a bezvědomí. Rostlina samotná, požídaná ve větším množství, způsobuje zažívací potíže, bolesti hlavy, závratě, zmatenost, třes, slabost, nutkání k močení a pálení v močové trubici. U těhotných nastává potrat. Tato vlastnost pelyňku bývala často zneužívána.

Působení a účinky - Stomachikum, spasmolytikum, dezinficiens a antiseptikum. Usmrcuje a pomáhá vypudit střevní parazity. Má protizánětlivé účinky.

Thujon vyvolává křeče. Jeho psychotropní aktivita, zejména při orálním podávání, je podle posledních studií poměrně nízká. Při aplikaci přímo do krevního oběhu se jeho účinky na nervovou soustavu zvyšují. Celkově lze konstatovat, že v množstvích obvyklých v potravinách se žádné negativní účinky thujonu neobjevují.

Absinth neboli česky absint byl považován za oživující elixír již dávno předtím, než bylo možné si jej objednat v kavárně. Když Madame de Coulanges, jedna z předních dam na francouzském dvoře sedmnáctého století, onemocněla, byl jí předepsán přípravek s obsahem pelyňku. Lék její žaludek skutečně zklidnil, načež dotyčná napsala Madame de Sevigné následující slova: "Můj absintíček je lékem na všechny nemoci."

Hippokrates absint doporučoval proti žloutence a revmatismu. Avšak historický absint se od likéru, který si vychutnávali Verlaine a Picasso, lišil, obecně vzato se jednalo o listy pelyňku macerované ve víně nebo lihu. Samo slovo absint je pravděpodobně odvozeno z řeckého výrazu pro cizopasníka jménem "apsinthion", což znamená "nepitný", zřejmě kvůli jeho hořké chuti.

Pythagoras doporučoval pelyněk namáčený ve víně jako pomocný prostředek při porodu. Hippokrates jej předepisoval při žloutence, revmatismu, anémii a menstruačních bolestech. Římský vědec Plinius starší jej v prvním století n.l. nazýval výrazem apsinthium a poznamenal, že je pro něj připomínkou skutečnosti, že i sláva má svoji hořkou stránku. Doporučoval jej rovněž jako elixír mládí a jako lék proti dýchacím potížím... Během staletí však pelyňkové nápoje přestaly být pouze hořkým lékem. Nezávislé lihovary vyráběly absint ze sušených listů pelyňku namáčených ve stejném podílu malvazového vína a "třikrát destilované pálenky". "Pelyňkové pivo" tudorovské Anglie se skládalo z anglického nadkvasného svrchního piva, kterému se v Anglii říká "ale", nebo horkého piva a pelyňku a, ačkoliv bylo oblíbené především u dělnické třídy, zaznamenal Samuel Pepys ve svém slavném deníku, že si "jedné noci v jednom malém domku ..., jež byl bezpochyby domem veřejným" pochutnal na několika sklenicích pelyňkového piva. Tyto matné historky obklopují absint čímsi mystickým, někdo si možná představí láhev s tímto nápojem stojící vedle alchymistických kleští a kořenu mandragory. Absint byl součástí prostopášných olympských mýtů i značně umírněnějších představ sedláků. Moderní absint byl údajně vynalezen v roce 1792 extravagantním francouzským lékařem jménem Pierre Ordinaire, který uprchnul před francouzskou revolucí a usadil se v Couvet, malé vesničce v západním Švýcarsku. Při svých pravidelných vyjížděkách na koni prý Dr. Ordinaire objevil rostlinu Artemisia absinthium, která rostla divoce v kopcích kraje Val-de-Travers. Jako většina venkovských lékařů si připravoval své vlastní léky a, neboť byl obeznámen s použitím absintu ve starověku, začal s ním experimentovat.

Součástí receptu Dr. Ordinairea byly pravděpodobně následující byliny: pelyněk, anýz (Pimpinella anisum), yzop lékařský (Hyssopus officinalis), dobromysl krátká (Dictamnus albus), kosatec (Acorus calamus), Melissa (druh máty) a různá množství koriandru, rozrazilu, heřmánku, petržele a dokonce špenátu. Zkušební elixír číslo 136, vzniklý při výrobě šestnáctého litru, si ve městě získal popularitu jako všelék a brzy dostal přezdívku "La Fée Verte" (Zelená víla). Když umíral, pravděpodobně přenechal svůj tajný recept dvěma sestrám Henriodovým z Couvet, které jej poté přenechaly francouzskému návštěvníkovi, majoru Dubiedovi, jehož zeť se jmenoval Pernod. Zbytek jsou již dějiny.

Doporučené značky

Sebor absint, Delis absint, Staroplzenecký absint, nejlepší King of Spirits, Red, Absinte original, Logan, ruskej Vincent Van Gogh, Havel absint

Kdy se absint zakalí ?

Absinth se zakaluje tehdy, když je v něm řádná dávka silice z anýzu. Právě tato silice reaguje s vodou a vytváří mléčný zákal. Naše firma vyrábí Švýcarský typ absintu, takže nešetříme při výrobě pelyňkem, ale anýzu dáváme poskrovnu. Důvod je jasný. Lidem v ČR anýz moc nevoní, říkají tomu pendrek a raději sáhnou po něčem jiném.